

Beroepsprofielen mediaopvoeding en digitale geletterdheid

Nieuwe competenties van de consultants
en specialisten in de Bibliotheek

de Bibliotheek
op school

Kinderen die niet digitaal geletterd zijn, zijn de analfabeten van de toekomst.

- Natascha Notten, socioloog bij Radboud Universiteit in Nijmegen -

1. Inleiding

1.1 Mediaopvoeding van 0-13 jaar

Goed kunnen lezen is een essentiële voorwaarde voor volwaardige maatschappelijke en culturele participatie. Vaardige lezers en geletterden vinden gemakkelijker een baan, krijgen een hoger salaris, hebben een betere gezondheid en zijn vaker politiek en maatschappelijk actief. Door de verdere medialisering van de samenleving en het gebruik van ICT groeit ook het belang om digitaal geletterd te zijn. Een mediawijze houding is van belang om kinderen en jongeren te laten uitgroeien tot actieve en zelfstandige participanten in onze (digitale) maatschappij.

Om mee te kunnen doen in deze steeds verder digitaliserende wereld, moeten kinderen digitale vaardigheden leren, als onderdeel van de 21^e-eeuwse vaardigheden. Denk bijvoorbeeld aan het kritisch omgaan met informatie, verstandig mediagedrag en basiskennis van ICT. Om over digitale vaardigheden te leren beschikken, moeten kinderen (eerst) over taalvaardigheid beschikken. *“Pas als een kind taalvaardig is, kan het ook digitaal vaardig worden – zodat het bewust en selectief met media om kan gaan.”*¹

Kinderen leren digitale vaardigheden niet vanzelf. Daarom is het belangrijk dat digitale geletterdheid een vaste plek in het onderwijs krijgt - te beginnen in de kinderopvang. Maar: niet alleen kinderen staan wat dit betreft voor uitdagingen. Dit geldt ook voor hun ouders, de medewerkers van de kinderopvang en de onderwijzers. Uitdagingen variërend van de eeuwige strijd om schermtijd, de bezorgdheid om het soort content waarmee (jonge) kinderen geconfronteerd worden, alsmede de verbazing over wat kinderen wel en juist niet kunnen op digitaal vlak.

De bibliotheek kan bij de begeleiding van kinderen en hun (professionele) opvoeders op het gebied van het vergroten van digitale vaardigheden een belangrijke rol spelen. Dit past bij de doelstelling van de bibliotheek om kinderen en jongeren voor te bereiden op deelname aan de huidige én toekomstige samenleving. Lees verder wat daarvoor nodig is.

1.2 Visie en professionalisering in de bibliotheek

Aangezien lang niet alle kinderen digitale kennis en vaardigheden van huis uit meekrijgen, is de rol van de bibliotheek en het onderwijs in hun ‘digitale opvoeding’ essentieel.² Uit onderzoek van [lene Miene Media](#) blijkt bovendien dat ouders meer en meer geneigd zijn om de bibliotheek te consulteren waar het gaat om mediaopvoeding. Een mooie kans dus voor de bibliotheek om haar rol te verbreden en zich ‘onmisbaar’ te maken.

Om als gelijkwaardige partner van het onderwijs en de kinderopvang aan de slag te gaan met digitale geletterdheid zal de bibliotheek moeten investeren in een visie op digitale geletterdheid en in de professionalisering van haar medewerkers. Want kinderen en jongeren digitale vaardigheden aanleren, vraagt om andere competenties van de bibliotheekmedewerkers die betrokken zijn bij de talige en digitale ontwikkeling van het kind. Het gaat om de competenties van de bibliotheekmedewerker van de toekomst: de leesmediaconsulent (in het vervolg van het document ‘LMC’) jonge kind (0-6 jaar), de specialist digitale geletterdheid en de LMC+ (6-13 jaar).

1 - [Mediaopvoeding: breder dan het woord.](#)

2 - [Ontwikkelteam digitale geletterdheid in opdracht van Curriculum.nu](#)

Nog even over de visie: de visie van de bibliotheek op mediaopvoeding moet op orde zijn en door iedereen in de organisatie gedragen worden. We zien nog vaak dat de belangen van de leesconsulent en de specialist digitale geletterdheid niet bij elkaar komen en er weinig verbinding tussen taal en digitaal wordt gemaakt. Terwijl een verbinding tussen traditionele media (boeken, kranten) en nieuwe media juist heel krachtig is en het kind daardoor leert zichzelf te redden in de complexe, gemedialiseerde wereld.

Een scheiding tussen taal en digitaal komt meestal voor in bibliotheken waar geen breed gedragen visie is rondom mediaopvoeding in de bibliotheek. Pas als medewerkers op het gebied van mediaopvoeding dezelfde taal spreken, kan een eenduidig beeld uitgedragen worden naar buiten. Pas dan heeft de bibliotheek het juiste gereedschap om ouders en professionals die met het jonge kind werken, vooruit te helpen. *“Wil je dat ouders niet alleen voorlezen, maar ook nadenken over bewust digitaal mediagebruik en hun eigen mediaopvoeding? Geef dan het goede voorbeeld door de scheidslijn tussen taal (lezen) en mediaopvoeding te schrappen in informatie naar ouders.”*³ De verbinding tussen taal en digitaal moet ook terug te zien zijn voor de bibliotheekbezoeker. Liggen in de kinderboekenweek bijvoorbeeld alleen kinderboeken uitgestald of wordt ook aandacht besteed aan apps en films die aansluiten bij het thema?

Voor wat betreft professionalisering van de bibliotheekmedewerker: tussen de LMC jonge kind, de specialist digitale geletterdheid en de LMC+ moet eveneens verbinding zijn. Mediaopvoeding is niet iets dat binnen een paar jaar klaar is; het is een *ongoing process*, een doorgaande lijn vanaf de kinderopvang tot volwassenheid.

Mede hierom is in het nieuwe [onderwijscurriculum](#), dat naar alle waarschijnlijkheid in 2022 wordt ingevoerd, het vakgebied digitale geletterdheid opgenomen. Op de basisschool kunnen de kinderen al toewerken naar wat er door curriculum.nu gevraagd wordt. Een kans voor bibliotheken om daarop voor te sorteren en zichzelf te laten zien als volwaardig partner van het onderwijs (en de kinderopvang) op het gebied van digitale geletterdheid.

1.3 Nieuwe competenties van de LMC jonge kind, de specialist digitale geletterdheid en de LMC+ ⁴

In dit document schetsen we een toekomstvisie op kinderopvang en onderwijs in 2025. Digitale technologie speelt hier een grote rol in de dagelijkse praktijk. Daarna vertellen we het verhaal van Anna (LMC jonge kind), Marloes (LMC+) en Tom (specialist digitale geletterdheid) bij de bibliotheek. Wat houdt hun takenpakket in en wat staat er op hun agenda? We beschrijven de hoofdtaken van hun werk. Dit met als doel te laten zien welke (nieuwe) competenties en vaardigheden zij bezitten waardoor zij hun werk goed uit kunnen voeren.

Vervolgens tonen we drie vacatureteksten. Wat zijn de competenties en vaardigheden die de twee leesmediaconsulenten nodig hebben? Naast het feit dat zij moeten beschikken over pedagogische en didactische kwaliteiten zijn ook vaardigheden om digitale technologie in te zetten in hun werk van belang. Dit geldt ook voor de specialist digitale geletterdheid – tevens moet hij/zij op directieniveau kunnen meepraten over beleid.

⁴ - Waarom heet deze functie LMC+ en niet gewoon LMC? In de functieomschrijving van de LMC+ zijn taken en resultaten rondom digitale geletterdheid opgenomen. De LMC+ wordt hier dus op beoordeeld. Dit is een verschil met de LMC zoals we die tot nu toe kennen.

³ - [Mediaopvoeding: breder dan het woord](#)

2. School van de toekomst

2.1 Toekomstvisie

We nemen je mee naar de wereld van onderwijs en kinderopvang in 2025. Dit voorbeeld is gedeeltelijk overgenomen van de website capgemini.com:

“Lise zit op OBS de Klim in het eerste jaar van de middenbouw (de huidige groepen 3/4/5). School is iets wat helemaal in haar dagelijks leven is opgenomen. ‘s Ochtends brengt haar moeder haar erheen en om half zes wordt zij weer opgehaald door haar vader. Op school heeft ze naast taal en rekenen nog kunst, natuur & techniek en sociale studies als vakken. De laatste twee zijn brede vakken waarin verschillende ‘oude’ vakken zijn opgenomen. De lessen die ze volgt zijn een combinatie van digitale, groeps- en individuele lessen waarbij aandacht wordt besteed aan zowel de inhoud van de vakken als emotionele ontwikkeling. Ze heeft verschillende leerkrachten. Hiervan is meester Remco de hoofdleraar, hij is al sinds het eerste jaar van de onderbouw betrokken bij de klas van Lise. Op school heeft iedereen een persoonlijk leerplan, wat Lise op elk moment uitdaagt om haar grenzen te verleggen.

Remco is een hardwerkende leerkracht op OBS de Klim in de klas van Lise. Hij is vier jaar geleden als onderbouwleerkracht gestart op deze school. Hierna is hij meeverhuisd met “zijn klas”. Op de PABO is hij vertrouwd geraakt met digitaal lesgeven. De school waar hij nu werkt gebruikt wel een andere technologie dan die hij op de opleiding geleerd heeft. Maar dit is geen probleem, want de ondersteuning vanuit de school is heel goed. Van de interne onderwijskundige krijgt Remco regelmatig tips om de digitale lessen te verbeteren en voor technische problemen kan hij terecht bij de systeembeheerder. Omdat Remco op elk moment van de dag kan zien hoe de leerlingen ervoor staan, heeft hij veel tijd om aandacht aan de leerlingen te besteden.

Marco is de vader van Lise. Hij is voorman in een magazijn. Hij is erg betrokken bij de school van zijn dochter. Wat hij begreep van het laatste gesprek met Remco, de leerkracht van Lise, is dat ze het goed doet op school, maar moeite heeft met rekenen. Hij vertrouwt op het oordeel van Remco. Toch heeft hij de behoefte om vaker dan een paar keer per jaar hierover een update te krijgen. De mogelijkheid die de school

biedt om op elk moment informatie te krijgen over zijn dochter vindt hij dan ook prettig. Van de school krijgt Marco aanvullend materiaal zodat hij thuis kan oefenen met Lise.⁵

Tommy is het broertje van Lise. Hij is 1,5 jaar en gaat twee dagen per week naar kinderopvang De Regenboog. Als alle kinderen ‘s ochtends binnen zijn, begint het dagprogramma. Het samen liedjes zingen, (buiten)spelen en knutselen - waarmee de motorische vaardigheden en de creativiteit gestimuleerd worden - wordt waar zinvol gekoppeld aan digitale media. Het gedeelde thema is hierbij het uitgangspunt en door de koppeling ‘van de twee werelden’ wordt een extra context gecreëerd. Door bijvoorbeeld een ‘traditioneel’ verhaal te koppelen aan een stop-motion filmpje met bijpassende inhoud, komen woorden en beelden op verschillende manieren tot het kind. Een verrijking dus. Omdat de afgelopen jaren in de media de noodklok is geluid over het gebrek aan taalvaardigheid en digitale vaardigheid bij kinderen en jongeren, en met de wetenschap dat die gebreken al op jonge leeftijd kunnen ontstaan, onderscheidt De Regenboog zich door er bewust aandacht voor te hebben. In de spelvormen wordt daarom gezocht naar een combinatie van taal en digitaal.

Nu en dan wordt robot Tilly ingezet om de kinderen in slaap te zingen.

Pauline is leidster op kinderdagopvang De Regenboog. Ze is op de hoogte van de laatste inzichten op het gebied van (nieuwe) media en het jonge kind. Ze weet op welke manier het zinvol kan zijn voor een jong kind om met een scherm bezig te zijn en wanneer dat slechts ‘tijdverdrijf’ is. Dit heeft ze geleerd op haar mbo-opleiding en ze houdt deze kennis up to date door haar contact met Anna, de LMC jonge kind van de bibliotheek. Pauline kent de hardware, programma’s, filmpjes en apps die geschikt zijn voor de kinderopvang (of weet waar ze de informatie hierover kan vinden) en weet daarin te variëren. In wat ze de kinderen laat doen, legt ze zoveel mogelijk een link tussen taal en digitaal. Aan de ouders kan ze goed uitleggen waarom ze welke digitale tools inzet. Sterker nog, ze weet de ouders te motiveren hier thuis ook mee aan de slag te gaan. Voor inspiratie verwijst ze de ouders door naar de lokale bibliotheek.

5 - Joris Schut, (03-10-2016). Capgemini.nl “De toekomst van het onderwijs: een schooldag in 2025”

Pauline staat er niet alleen voor; ze heeft op dit thema niet alleen een nauwe samenwerking met Anna van de bibliotheek, maar ook met het CJG en de GGD.

Toen Lise zo klein was als Tommy maakte Marco zich nog wel eens zorgen als hij haar op kwam halen bij De Regenboog en ze een tablet in haar handen had. De tablet vond hij meer iets voor thuis om Lise stil te houden, op de kinderdagopvang moest er van hem 'gewoon gespeeld' worden. Nu Tommy op De Regenboog zit, is er tijdens de

ouderavonden aandacht voor het onderwerp 'jonge kinderen en (nieuwe) media' en begrijpt Marco dat een tablet bij De Regenboog wordt ingezet om met een filmpje, app of liedje voor een extra context te zorgen naast het 'traditionele' spel. Marco heeft een app op zijn smartphone waarop hij foto's kan bekijken die tijdens de kinderopvanguren van de groep zijn gemaakt. Ook kan hij bladeren in een digitaal dagboekje, dat de groepleidster bijhoudt, en berichten ontvangen en verzenden. Op deze manier is hij erg betrokken op de dagen dat zijn zoon op de kinderopvang zit.

2.2 Wat leert dit ons?

"Kunstmatige intelligentie (AI), 3D-technologieën en virtual reality (VR), hyper-personalized video content, video morphing, nepnieuws en internet of things (IoT) zijn allemaal mogelijke ontwikkelingen die in de toekomst bepalend zijn voor hoe kinderen kunnen opgroeien en hoe ouders hen gaan opvoeden." [Iene Miene Media – review 2012-2018](#)

In 2.1 is een hypothetisch beeld geschetst van een dag in de kinderopvang en op school in 2025. In het verhaal over Lise valt op dat ze een persoonlijk leerplan heeft. Digitale middelen bieden de mogelijkheid tot gepersonaliseerd leren. Iedere leerling wordt op zijn of haar niveau uitgedaagd om grenzen te verleggen. Daarnaast is de wijze waarop lessen worden aangeboden ook aan verandering onderhevig. Lise krijgt een mix aangeboden van digitale, groeps- en individuele lessen. Er worden brede vakken aangeboden waar 'oude vakken' een rol in spelen.

Ook de rol van de leerkracht is aan verandering onderhevig. Zo heeft Remco in dit voorbeeld meer tijd om aandacht te besteden aan de leerlingen, omdat hij dankzij digitale monitoring kan zien hoe de leerlingen ervoor staan. Bovendien speelt individuele expertise een grotere rol in de praktijk. Van de interne onderwijskundige krijgt Remco regelmatig tips om de digitale lessen te verbeteren en voor technische problemen kan hij terecht bij de systeembeheerder. Expertise wordt benut en er is genoeg ruimte om leerkrachten te ondersteunen in de onderwijspraktijk.

Tot slot valt op dat de lijntjes tussen ouders en leerkracht kort zijn. Omdat vader Marco op elk moment informatie kan krijgen over zijn dochter, heeft hij inzichtelijk op welke onderdelen Lise uitvalt. Dit leidt ertoe dat de school aanvullend materiaal mee naar huis geeft, zodat Marco thuis kan oefenen met Lise.

In het verhaal over Tommy valt op dat, terwijl er nog genoeg aandacht is voor het 'echte' spelen, er in de kinderopvang ook aandacht is voor het ontwikkelen van taal- én digitale vaardigheden. Waar het zinvol is wordt het aanleren van taalvaardigheden en digitale vaardigheden met elkaar gecombineerd. De urgentie om dit te doen is bij iedereen die met de kinderen werkt voelbaar.

Dit betekent dat de rol van kinderopvangmedewerkster Pauline is veranderd. Zij heeft haar expertise verbreed en deelt deze met de ouders. Deels om ze gerust te stellen en te informeren, deels om ze te betrekken bij de mediaopvoeding van hun kind. Vroege mediaopvoeding is in 2025 een gedeelde verantwoordelijkheid van kinderopvang én ouders geworden. Pauline heeft haar expertise deels in haar opleiding en door werkervaring opgedaan, maar ze wordt ook ondersteund door Anna, de LMC jonge kind van de bibliotheek. Dit is noodzakelijk, want Pauline is beperkt in de tijd die ze aan mediaopvoeding kan besteden.

Technologische ontwikkelingen houden niet op na 2020. De denkbeeldige robot Tilly op de kinderopvang is dus helemaal niet zo denkbeeldig. *"Om de concurrentie voor te blijven, moeten kinderopvangorganisaties meegaan in innovaties. Een voorbeeld hiervan is serious gaming, waarbij kinderen spelenderwijs vaardigheden leren."*⁶ Grote veranderingen staan dus op stapel. Welke rol kan de bibliotheek in dit alles spelen?

6 - <https://www.abab.nl/artikelen/trends-in-de-kinderopvang>

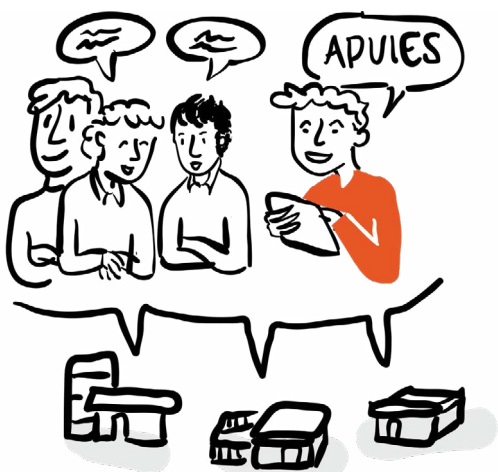
2.3 Hoe kan ik digitale geletterdheid toepassen in de praktijk?

De kinderopvang

Van professionals die met (jonge) kinderen werken is bekend dat zij het druk hebben met het uitvoeren van hun kerntaken. In het geval van de medewerkers in de kinderopvang is hun primaire taak om goed voor de kinderen te zorgen en in hun basisbehoefte te voorzien. Alles wat daarbovenop komt, is simpel gezegd extra belasting. Daarnaast heeft niet elke pedagogisch medewerker affiniteit met de digitale wereld. Hier kan de bibliotheek dus van toegevoegde waarde zijn!

Om mogelijke weerstand binnen de kinderopvang te verlagen, is het aan te raden eerst in beeld te brengen wat er al gebeurt op het gebied van het aanleren van taalvaardigheden en digitale vaardigheden, en daar vervolgens bij aan te haken. Dat scheelt zowel voor de bibliotheekmedewerker als de kinderopvangmedewerker tijd.

De LMC jonge kind zou overigens niet alleen een lans moeten breken voor aandacht voor taal en digitaal in de alledaagse praktijk, maar ook in het beleid van de kinderopvang. Zodat ook bij personeelwisselingen en andere ontwikkelingen de aandacht voor mediaopvoeding overeind blijft. Natuurlijk kan de bibliotheekmedewerker daar pas voor pleiten als bij de bibliotheek zelf de visie op mediaopvoeding helder is en er oog is voor de doorgaande lijn van mediaopvoeding. Dan is er grond voor een mooie samenwerking tussen bibliotheek, kinderopvang en ouders.

Het onderwijs

In het onderwijs heeft de bibliotheekmedewerker met een soortgelijke realiteit te maken. Gezien de hoeveelheid lessen die al op het rooster staan in het primair onderwijs, is een extra vak erbij niet altijd gewenst. Het aanleren van digitale vaardigheden hoeft ook niet per se als apart vak te worden aangeboden. Bedenk maar eens hoeveel er eigenlijk al met digitale vaardigheden gedaan wordt in de onderwijspraktijk, waarmee een verdieping wordt gegeven aan de inhoud. Wat te denken van het kritisch beoordelen van (digitale) teksten bij Nederlands? Of het zoeken naar de juiste online bronnen bij wereldoriëntatie, passend bij de vaardigheid informatievaardigheden? En niet te vergeten: het leren systematisch en probleemoplossend te denken bij rekenen. Of het leren begrijpen van de werking van bijvoorbeeld de Beebot, wat raakt aan de vaardigheid computational thinking. Of het meedoen aan Mediamasters tijdens de Week van de Mediawijsheid.

Het is dus ook hier belangrijk om te kijken naar wat de school al doet. Zorg dat je als bibliotheek helder krijgt waarom ze digitale geletterdheid (willen) inzetten in de onderwijspraktijk. Net als dat het normaal is om een visie te ontwikkelen op het gebied van taal of rekenen, is het ook niet meer dan logisch om een visie te ontwikkelen rondom digitale geletterdheid, het liefst in combinatie met taal uiteraard. In het opstellen van een visie kan de bibliotheek aanjagen, inspireren en ondersteunen.

Het aanstellen van een LMC jonge kind, een LMC+ en een specialist digitale geletterdheid binnen de bibliotheek is daarom zinvol. Zij zijn zeer deskundig op het gebied van digitale geletterdheid in de kinderopvang en het onderwijs. Zij kunnen helpen in om digitale geletterdheid een structurele plek te geven in de dagelijkse praktijk van kinderopvang en school.

3. Beroepsprofiel leesmediaconsulent (LMC) jonge kind (0-6 jaar)

3.1 Uit de praktijk: Het verhaal van Anna

Om een duidelijk beeld te schetsen van het profiel LMC jonge kind vertellen we het verhaal van Anna, 48 jaar, LMC jonge kind bij bibliotheek X.

Anna werkt al jaren bij de bibliotheek waar zij als LMC jonge kind onder andere verantwoordelijk is voor Boekstart, de coördinatie van het lokale netwerk voorleescoördinatoren en de contacten met de kinderopvang en (de onderbouw van) het onderwijs. Sinds een aantal jaren zijn daar media en mediaopvoeding aan toegevoegd en verenigt Anna voor het jonge kind het boek en digitale media met elkaar. Anna was al gespecialiseerd in het jonge kind en heeft zich de afgelopen jaren gespecialiseerd in het aan elkaar verbinden van verschillende soorten media (met en zonder scherm). Intern weten collega's haar te vinden met vragen over geschikte media voor jonge kinderen en om de verbinding tussen het voorlezen, kijken, luisteren, spelen en het doen te leggen.

Externen vragen Anna om hen in de praktijk te coachen om met de verschillende media aan de slag te gaan op de groep, en daarmee een extra context te creëren waardoor de (jonge) kinderen ruimte hebben om zich te ontwikkelen. Anna inspireert niet alleen met direct toepasbare voorbeelden, ze kan de pedagogisch medewerkers en leerkrachten ook voorzien van nieuwe informatie (kennis) en hen coachen op vaardigheden die nodig zijn om media op een goede manier te kunnen inzetten, zodat het bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen.

Anna en haar naaste collega's hebben samen een doorgaande lijn voor mediaopvoeding gecreëerd. Die doorgaande lijn betreft niet alleen die van jonge kind naar oudere kind, maar is ook een doorgaande lijn in ondersteuning en ter inspiratie van professionals (extern) en ouders en kinderen in de bibliotheek zelf. Om deze dienstverlening te garanderen is het belangrijk dat in de bibliotheek de neuzen dezelfde kant op staan. De visie die is opgesteld heeft daarbij geholpen en laat zien hoe belangrijk de rol van de bibliotheek is en wat zij voor verschillende doelgroepen kan betekenen op dit vlak.

Het zorgen voor een goede start bij jonge kinderen als basis om te kunnen werken aan digitale geletterdheid is de drive voor Anna. Ze vindt het ook één van haar taken om intensief met haar collega's en andere partijen rondom het kind, ouders en professionals samen te werken. Alleen dan kan een verschil worden gemaakt. Anna houdt de ontwikkelingen op het gebied van digitale geletterdheid en mediaopvoeding zoveel mogelijk bij door het volgen van studiedagen en cursussen, door het bijhouden van onderzoek en het uitwisselen van ervaringen binnen het landelijk netwerk. Haar inspiratie haalt ze uit haar deelname aan een groot (online) netwerk en de website Mediasmarties.

Het is onmogelijk op de hoogte te zijn van alle ontwikkelingen op het digitale vlak. Dat maakt de samenwerking met haar collega's (o.a. de specialist digitale geletterdheid en de LMC+) zo belangrijk. Anna kan zich daardoor vanuit haar kennis en expertise focussen op welke nieuwe media(producten) (ook) geschikt zijn voor het jonge kind.

3.2 Hoofdtaken

Functieomschrijving

De LMC jonge kind adviseert en ondersteunt de kinderopvang en de onderbouw van het basisonderwijs bij het uitvoeren van het brede beleid ten aanzien van media en jonge kinderen. Dit gebeurt op basis van het leesmediaplan dat met hulp van de LMC jonge kind door de voorlees- (en media)coördinator op de locatie is opgesteld.

De LMC jonge kind traint nieuwe voorlees- (en media) coördinator en onderhoudt het netwerk om hen te blijven voorzien van nieuwe informatie en inspiratie. Samen met de voorlees- (en media)coördinator wordt de vertaling van het beleid naar de praktijk gemaakt, door het maken van concrete werkafspraken rondom mediagebruik op de groep. De LMC jonge kind faciliteert en ondersteunt waar nodig. Zo kan zij op verzoek ook pedagogisch medewerkers/ leerkrachten trainen en coachen op de groep. De focus ligt daarbij op de rol en (interactie-)vaardigheden van de pedagogisch medewerker en leerkracht. Hoe kunnen zij media op een goede en zinvolle manier inzetten?

Door een natuurlijke verbinding tussen bibliotheek, opvang en school kan continu gewerkt worden aan bewustwording en het verwerven van nieuwe kennis en vaardigheden. Zo wordt het gebruik van media en mediaopvoeding onderdeel van de werkwijze en weten de professionals (intern en extern) de LMC jonge kind te vinden.

Functiedoel

Het doel van de functie is om professionals bewust te maken van hun rol bij mediaopvoeding en hen te inspireren en ondersteunen om ouders bewust te maken van de maatschappij waarin hun (jonge) kinderen opgroeien. Daarnaast de LMC jonge kind kinderen op een bewuste manier in aanraking komen met verschillende soorten media, met ruimte voor voorlezen, kijken, luisteren, spelen en doen in de wereld van nu.

De LMC jonge kind denkt intern mee over de visie en het beleid van de bibliotheek en werkt samen met collega's aan een doorgaande lijn van jong naar oud en aan een doorgaande lijn van thuis, bibliotheek, kinderopvang en school. Daarbij wordt ook samengewerkt met collega's van de front-office.

Extern ondersteunt de LMC jonge kind de kinderopvang en het onderwijs door het adviseren bij het vormen van een visie op mediaopvoeding, het ondersteunen van voorlees- (en media)coördinator bij het opzetten van beleid en de uitvoering ervan, en door professionals wegwijs te maken in de wereld vol media. Enerzijds door hen te inspireren om verschillende media met elkaar te combineren en anderzijds door hen te verwijzen naar informatiebronnen en door hen te trainen.

Organisatorische positie

De LMC jonge kind valt hiërarchisch onder de manager onderwijs/jeugd of de manager backoffice. Zij werkt intern nauw samen met de LMC+ om medewerkers van de front-office van informatie te voorzien en met de specialist om tot visie en beleid te komen. Extern is de LMC jonge kind aanspreekpunt en sparringpartner voor de voorlees- (en media)coördinator en ICT-coördinatoren van de kinderopvang en scholen (0-6 jaar).

De LMC jonge kind leidt het netwerk van voorlees- (en media)coördinator maar heeft daarnaast geen leidinggevende bevoegdheden

Externe en interne contacten

De LMC jonge kind onderhoudt nauwe contacten met de voorlees- (en media)coördinator van de kinderopvang en het onderwijs. Daarnaast is er contact met de ICT-coördinator van de kinderopvang en het onderwijs. De LMC jonge kind neemt deel aan relevante overleggen in relatie tot het jonge kind en mediaopvoeding. Daartoe onderhoudt hij/zij ook nauwe contacten met samenwerkingspartners zoals de GGD, het consultatiebureau et cetera. Tot slot legt, onderhoudt en ontwikkelt zij contact met externe relaties die relevant zijn voor de uitoefening van de functie.

Intern werkt de LMC jonge kind nauw samen met de LMC+ en de specialist digitale geletterdheid en andere collega's die met digitale geletterdheid, mediavaardigheden en taal te maken hebben. Samen vormen ze een team dat ook binnen de organisatie van de bibliotheek blijft informeren en inspireren.

Resultaatgebieden

De LMC jonge kind is verantwoordelijk voor de volgende resultaatgebieden:

1. Visievorming, beleidsvoorbereiding en uitvoering

- Is medeverantwoordelijk voor beleidsvoorbereidende activiteiten in de bibliotheek en zorgt samen met de LMC+ en specialist digitale geletterdheid voor een interne visie en beleid op digitale geletterdheid (inclusief mediaopvoeding jonge kind).
- Inspireert en overtuigt kinderopvang en onderwijs om visie op media en jonge kinderen te ontwikkelen.
- Ondersteunt kinderopvang en onderwijs bij visieontwikkeling.
- Neemt initiatieven die structureel bijdragen aan samenwerking ter stimulering van mediagebruik ten behoeve van het jonge kind.
- Ondersteunt bij de inhoudelijke begeleiding en deskundigheidsbevordering van pedagogisch medewerkers en leerkrachten onderbouw met betrekking tot de inzet van verschillende media op de groep.

2. Advisering en ondersteuning

- Ondersteunt collega's intern bij het voorlezen, kijken, luisteren, spelen en doen met en voor jonge kinderen.
- Ondersteunt en inspireert ouders om actief en bewust verschillende media te gebruiken met jonge kinderen.
- Traint en coacht pedagogisch medewerkers en leerkrachten onderbouw ten aanzien van media en jonge kinderen: van weten naar kunnen, voelen en doen.
- Stimuleert en enthousiasmeert professionals bij het oppakken van hun rol bij mediaopvoeding.

3. Begeleiding

- Begeleidt, adviseert en ondersteunt inhoudelijk de voorlees- (en media)coördinator, de ICT-coördinator (voor zover aanwezig binnen de organisatie) en pedagogisch medewerkers/leerkrachten bij de inzet van media op de groep.
- Begeleidt en stimuleert deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers en leerkrachten.
- Adviseert en ondersteunt medewerkers van de front-office bij het inspireren van ouders door de inrichting van de bibliotheek met ruimte voor (voor-)lezen, kijken, luisteren, spelen en doen met en zonder scherm.
- Initieert, adviseert en ondersteunt collega's / medewerkers van de front-office bij de uitvoering van mogelijke activiteiten voor ouders en jonge kinderen.
- Adviseert en begeleidt collega's van de bibliotheek bij het realiseren van gezamenlijk ontwikkelde diensten voor de kinderopvang en het onderwijs die betrekking hebben op media en jonge kinderen.

4. Netwerken en professionalisering

- Participeert in een breed netwerk van organisaties die relevant zijn op het gebied van digitale geletterdheid.
- Blijft op de hoogte van actuele culturele en maatschappelijke ontwikkelingen en vertaalt deze naar productinnovatie en betere dienstverlening.
- Legt en onderhoudt contacten met interne en externe relaties en stimuleert onderlinge samenwerking.

3.3 Competenties

Kennis en ervaring

- Specifieke kennis van het jonge kind.
- Algemene kennis van mediawijsheid en de belangrijkste theorieën en inzichten ten aanzien van digitale geletterdheid en de gemedialiseerde samenleving.
- Specifieke kennis van mediaopvoeding en de belangrijkste inzichten ten aanzien van media en jonge kinderen.
- Kennis van taal en VVE-methodes.
- Kennis van de ontwikkelingspsychologie van het jonge kind.
- Algemene kennis van de kerndoelen en het curriculum van primair onderwijs en specifiek die met betrekking tot de onderbouw.
- Kennis en vaardigheden om verschillende media met elkaar te combineren ten behoeve van de ontwikkeling van (jonge) kinderen.
- Kennis van de organisatiestructuur van de kinderopvang.
- Kennis van het onderwijssysteem en -structuur.

Persoonskenmerken

- Is initiërend en ondernemend, vindt het leuk om nieuwe ontwikkelingen in te zetten.
- Is onderzoekend/nieuwsgierig, durft te experimenteren en is continu op zoek naar nieuwe media en toepassingen daarvan.
- Is creatief en oplossingsgericht.
- Heeft een open houding ten opzichte van anderen en maatschappelijke ontwikkelingen.

Vaardigheden

Overtuigingskracht

- Brengt ideeën, meningen, plannen en besluiten zodanig over dat deze door anderen worden geaccepteerd en/of gedragen.
- Kan zichzelf en anderen aanzetten tot actie en doeltreffend gedrag.
- Presenteert ideeën en meningen die door anderen worden geaccepteerd en gedragen.
- Boezemt vertrouwen in; gebruikt ter zake doende en overtuigende argumenten.
- Leeft zich in de positie, mening en ideeën van anderen in.
- Onderbouwt eigen mening vanuit verschillende invalshoeken.
- Zet anderen aan tot actie, maakt afspraken over taken.
- Kan de bibliotheek en haar dienstverlening verkopen door deze onder de aandacht van de klant te brengen.

Netwerken

- Ontwikkelt, onderhoudt en benut interne en externe contacten om de organisatiedoelstellingen te realiseren.
- Bouwt binnen de eigen organisatie relaties en netwerken op die van pas komen bij het realiseren van doelstellingen.
- Legt en onderhoudt externe relaties met relevante personen en is gesprekspartner namens de organisatie.
- Pakt kansen aan om anderen te ontmoeten en neemt initiatief tot uitwisseling van informatie. Zoekt daarbij naar gemeenschappelijke belangstellingsgebieden.
- Benut relaties die voor het werk nodig zijn.

Samenwerken

- Draagt er actief toe bij om samen met anderen resultaten en organisatiedoelstellingen te bereiken, ook wanneer dit niet van direct persoonlijk belang is.
- Doet concessies om tot een gezamenlijk doel of resultaat te komen.

- Maakt meetbare afspraken, doet mee en toont betrokkenheid.
- Biedt gevraagd en ongevraagd hulp aan anderen en vraagt zelf om hulp van anderen.
- Geeft reacties op de inhoud en kwaliteit van het werk van anderen; stelt zich tevens open voor reacties van anderen op inhoud en kwaliteit van het eigen werk.
- Kan reflecteren op eigen gedrag.

Proactiviteit

- Neemt actief maatregelen om de gang van zaken te beïnvloeden; signaleert kansen en handelt daarnaar.
- Herkent in een vroegtijdig stadium kritieke en/of kansrijke situaties; anticipeert op veranderingen, ontwikkelingen, kansen en bedreigingen.
- Benut kansen die zich voordoen om doelstellingen te bereiken: levert ongevraagd voorstellen en adviezen hiertoe.
- Initieert nieuwe ontwikkelingen en stimuleert anderen tot handelen.

Communicatie

- Beschikt over adequate communicatievaardigheden om een directeur of locatieleider en de betrokken voorlees- (en media)coördinator en ICT-coördinator te adviseren met betrekking tot visie en beleid.
- Beschikt over adequate communicatievaardigheden om pedagogisch medewerkers en leerkrachten onderbouw te inspireren en te adviseren over vragen met betrekking tot mediaopvoeding en mediagebruik jonge kinderen.
- Beschikt over adequate communicatievaardigheden om collega's te inspireren op het gebied van media en jonge kinderen (met en zonder scherm).

Coaching

- Beschikt over didactische vaardigheden om pedagogisch medewerkers en leerkrachten onderbouw te trainen op het gebied van mediagebruik jonge kinderen
- Beschikt over vaardigheden om veranderingsprocessen binnen de kinderopvang en het onderwijs te begeleiden en collega's, pedagogisch medewerkers en leerkrachten onderbouw te coachen en feedback te geven in het kader van de processen ter bevordering van mediaopvoeding en mediagebruik jonge kind.

3.4 Vacature LMC jonge kind

Voorbeeld

Ontwikkeling staat bij Bibliotheek X centraal!

Wij investeren daarom voortdurend in onze medewerkers. Ben jij leergierig, ambitieus, creatief, flexibel, zelfstandig waar het moet en teamspeler waar het kan? Dan zijn wij op zoek naar jou.

De Bibliotheek X is een bibliotheek in ..... waarbij digitale geletterdheid, taal en ontmoeting belangrijke speerpunten zijn en we willen starten bij de basis: het jonge kind. Hoe wil jij dat zij met media omgaan?

Ben jij:

- Initiërend en ondernemend;
- Nieuwsgierig;
- Creatief;
- Niet bang om te experimenteren;
- De verbinder van school en bibliotheek;
- De teamplayer die graag samenwerkt met collega's en externe partners;
- Zelfstandig en heb je een open houding;
- Nieuwsgierig en leergierig;
- Proactief, resultaatgericht en flexibel.

Heb je daarnaast:

- Ervaring op het gebied van visievorming;
- Zicht op ontwikkelingen met betrekking tot digitale media;
- Kennis en vaardigheden om verschillende media met elkaar te combineren zodat ze elkaar versterken en een positief effect hebben op de ontwikkeling van jonge kinderen;
- Kennis en vaardigheden om een passende dienstverlening te realiseren rondom media en jonge kinderen;
- Affiniteit met de doelgroep 0-6 jaar en kennis van het jonge kind;
- Didactische vaardigheden;
- Ruime ervaring met het geven van trainingen aan professionals;
- Adequate communicatievaardigheden om pedagogisch medewerkers en leerkrachten onderbouw te inspireren en te adviseren;
- Hbo-werk- en -denkniveau. Een afgeronde opleiding in het vakgebied is een pré.

Solliciteer dan op onze vacature voor leesmediaconsulent jonge kind. Dan ga je samen met collega's intern en extern aan de slag om mediaopvoeding en de inzet van verschillende media te borgen binnen de opvang en de onderbouw van het onderwijs. Je gaat een stevige basis creëren voor het werken aan mediawijze en mediavaardige kinderen.

Wij bieden:

- Volop mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling;
- Het werken in een enthousiast team;
- Veel handelingsvrijheid en zelfstandigheid in het vakgebied;
- Een informele, open en prettige werksfeer;
- Een salaris op basis van schaal 8 van de CAO Openbare Bibliotheken (inschaling afhankelijk van opleiding en ervaring, indicatief min € 2.668,00 en max € 3.420,00 bij 36 uren p.w.);
- En dienstverband voor bepaalde tijd van een jaar met zicht op een vaste aanstelling;
- Goede secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een eindejaarsuitkering;
- Flexibel werken.

FUNCTIEPROFIEL

Leesmedia consulent

jonge kind

"Legt verbinding tussen het voorlezen, luisteren, kijken, spelen en doen."

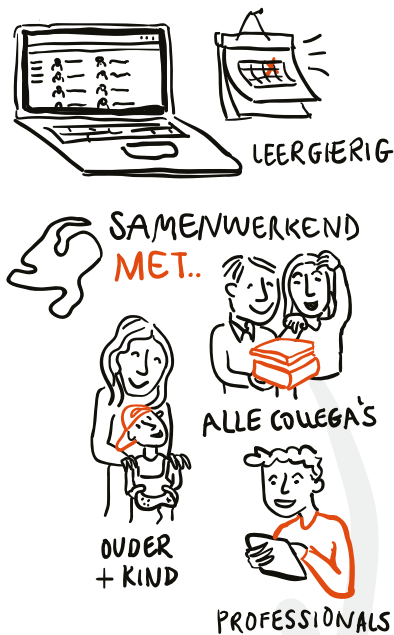
ANNA

ERVARING

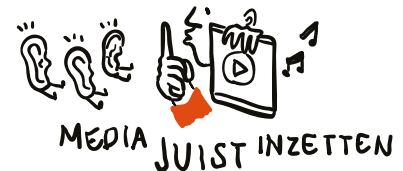

PERSOONLIJKHEID

48 JAAR

VAARDIGHEDEN

4. Beroepsprofiel specialist digitale geletterdheid

4.1 Uit de praktijk: Het verhaal van Tom

Om een duidelijk beeld te schetsen van het profiel *specialist digitale geletterdheid* vertellen we het verhaal van Tom, 32 jaar, specialist digitale geletterdheid bij de bibliotheek X.

Tom heeft bijna acht jaar voor de klas gestaan. Vanuit deze baan, leerkracht groep 7 in het basisonderwijs, heeft Tom gezien waar de leerlingen van nu mee stoeien en waarom het belangrijk is een goede basis aan kennis en taal- en digitale vaardigheden te ontwikkelen. Ook zag Tom de worsteling op zijn school rondom het structureel aanpakken van digitale geletterdheid. Ze wilden wel, maar wisten niet echt hoe.

Als specialist adviseert Tom op dit moment (overkoepelende schoolbesturen op het gebied van digitale geletterdheid.

Tom heeft veel tijd gestoken in het bewust maken, want awareness is de eerste stap naar het structureel inbedden van digitale geletterdheid. Met de aankomende ontwikkelingen op het gebied van het nieuwe curriculum in 2022 merkt hij dat de scholen het steeds meer gaan voelen. En met zijn achtergrond en kennis van het onderwijs kan hij mooi deze lijnen verbinden naar de praktijk. Hij helpt bij het ontwikkelen van een visie en beleid ten aanzien van digitale geletterdheid. Iets wat de school zelf moeilijk blijft vinden. Tom draagt met zijn hart en ziel uit dat digitale geletterdheid zowel voor leerlingen, leraren als ook voor zijn bibliotheekcollega's steeds belangrijker gaat worden. Iedereen heeft kennis, vaardigheden en een open houding nodig om nu en straks om te kunnen gaan met deze digitale wereld.

Bibliotheek X is daarom nu bezig om ook de eigen visie te herzien. Er zal meer ruimte komen voor digitale geletterdheid in brede zin. Tom en zijn collega's krijgen uren om actief aan de slag te gaan met digitale geletterdheid, zodat zij zich meer de (sparrings)partner van het onderwijs gaan voelen. Ook krijgen ze uren om te investeren in hun eigen ontwikkeling op dit vlak.

4.2 Hoofdtaken

Functieomschrijving

De specialist digitale geletterdheid adviseert het schoolbestuur of een scholenkoepel bij het ontwikkelen van beleid ten aanzien van digitale geletterdheid. Hij of zij overtuigt hen van de meerwaarde ervan voor de ontwikkeling van leerlingen. De specialist fungeert als projectleider, bewaakt de voortgang van projecten/ activiteiten op het gebied van digitale geletterdheid, bewaakt de doelstellingen en de afspraken, neemt beslissingen met betrekking tot proces en inhoud en stemt af met het onderwijs.

De specialist adviseert tevens de bibliotheekdirectie over het eigen beleid rondom digitale geletterdheid. Hij of zij adviseert bij het vormgeven en implementeren van een visie op digitale geletterdheid binnen de bibliotheek. De specialist signaleert trends vanuit het onderwijs en brengt deze de bibliotheek in.

Samenvattend:

- Adviseert schoolbesturen en bibliotheekdirecties;
- Is projectleider;
- Signaleert trends en vertaalt deze naar de bibliotheek en het onderwijs.

Functiedoel

De specialist digitale geletterdheid heeft als doel kinderen en jongeren meer digitaal geletterd te maken zodat hun mediavaardigheden worden vergroot. De specialist stelt in nauwe samenwerking met het bestuur/de directie van de school een visie ten aanzien van digitale geletterdheid op. In het verlengde hiervan stelt hij met de LMC+ en de schooldirectie het leesmediaplan op. Aan dit leesmediaplan liggen de visie en missie en het meerjarenbeleidsplan van het schoolbeleid ten grondslag. Het plan wordt uitgevoerd door de leesmediaconsultant/mediacoach die ondersteund wordt door de specialist van de bibliotheek.

Organisatorische positie

De specialist digitale geletterdheid valt binnen de bibliotheekorganisatie onder de manager onderwijs/jeugd of manager backoffice. De specialist werkt nauw samen met

de LMC jonge kind en de LMC+ en heeft geen leidinggevende bevoegdheden. De specialist is aanspreekpunt voor de directie van de school. De activiteiten in de klassen ter bevordering van digitale geletterdheid vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de desbetreffende leerkrachten en de leesmediaconsulent/mediacoach.

Externe en interne contacten

De specialist digitale geletterdheid legt en onderhoudt contact met basisscholen; met (bovenschoolse) directies en met teams van de basisscholen. De specialist onderhoudt contacten met externe relaties, die relevant zijn voor de uitoefening van de functie, zowel landelijk als lokaal (kennisnet, netwerk mediawijsheid, onderwijsbegeleidingsdienst, etc.).

Resultaatgebieden

De specialist digitale geletterdheid is verantwoordelijk voor de volgende resultaatgebieden:

1. Visie en beleidsvorming

- Adviseert aan de manager onderwijs/jeugd over relevante ontwikkelingen in relatie tot digitale geletterdheid.
- Informeert en motiveert het overkoepelende schoolbestuur of schooldirecties en teams tot een ander/beter beleid op het gebied van (de leerlijnen die betrekking hebben op) digitale geletterdheid.
- Draagt bij aan het transitieproces binnen de scholenkoepel.
- Is verantwoordelijk voor het behalen van de in het bibliotheekwerkplan geformuleerde resultaten.
- Is medeverantwoordelijk voor een juiste afweging van de relevante ontwikkelingen rondom digitale geletterdheid vanuit landelijk, regionaal/provinciaal en lokaal perspectief in relatie tot de klantbelangen.
- Organiseert terugkoppeling over de activiteiten van de mediacoaches ten behoeve van de beleidsontwikkeling op het gebied van digitale geletterdheid en stelt dit vast in samenspraak met het overkoepelende schoolbestuur of schooldirecties.
- Stelt in samenspraak met het overkoepelende schoolbestuur of schooldirecties en mediacoach het mediaplan van de betreffende scholenkoepel vast.

Intern werkt de specialist digitale geletterdheid samen (in een projectteam) met alle collega's die met taal, digitale geletterdheid en mediavaardigheden te maken hebben. De specialist onderhoudt op ambtelijk niveau contact met overheden (indien sprake is van ontwikkelingen binnen digitale geletterdheid). De specialist onderhoudt ook intensief contact met het MT/de directie van de bibliotheek. Tot slot heeft de specialist ook contact met andere specialisten uit de regio/provincie/land.

2. Advisering en ondersteuning

- Adviseert en ondersteunt de LMC+ bij het opstellen van beleid op het gebied van digitale geletterdheid en het mediaplan.
- Legt relevante inhoudelijke verbindingen tussen digitale geletterdheid en het lees- en mediaplan.
- Monitort de resultaten en koppelt deze terug aan de LMC+ en indien van toepassing aan de leidinggevende om het beleid op het gebied van digitale geletterdheid verder te ontwikkelen en eventueel bij te stellen.
- Stimuleert en enthousiasmeert mediacoaches en ICT-coördinatoren bij het vormgeven van het onderwijs waarin digitale geletterdheid een belangrijke rol speelt.

3. Netwerken en professionalisering

- Participeert in een breed netwerk van organisaties die relevant zijn op het gebied van digitale geletterdheid.
- Blijft op de hoogte van actuele culturele en maatschappelijke ontwikkelingen en vertaalt deze naar productinnovatie en betere dienstverlening.

4.3 Competenties

Kennis en ervaring

- Kennis van digitale geletterdheid en daaraan gerelateerde media-educatie, de leerlijnen digitale geletterdheid in het onderwijs (ICT-basisvaardigheden, mediawijsheid, informatievaardigheden, computational thinking).
- Kennis van mediawijsheid en de belangrijkste theorieën en inzichten ten aanzien van de gemedialiseerde samenleving.
- Basiskennis van leesbevordering en de daaraan gerelateerde media-educatie en leermethodes van scholen en projecten.
- Kennis van de ontwikkelingspsychologie van het kind.
- Kennis van kerndoelen en curriculum van het onderwijs.
- Kennis van het onderwijssysteem en de -structuur.

Persoonskenmerken

- Is onderzoekend/nieuwsgierig, blijft op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van digitale geletterdheid.
- Is oplossingsgericht.
- Is initiatiefrijk en ondernemend, vindt het leuk om nieuwe ontwikkelingen in te zetten.
- Is flexibel.

Vaardigheden

Strategisch vermogen

- Ontwikkelt een helder toekomstbeeld over de organisatie doelen op de middellange en lange termijn. Overziet risico's, kansen en consequenties en komt op basis van beschikbare informatie en ervaring tot een mening die als geldig wordt erkend.
- Bedenkt adequate, effectieve concepten ter ondersteuning van strategische keuzes.
- Bundelt plannen en activiteiten van verschillende organisatieonderdelen tot één integraal strategisch plan.

Overtuigingskracht

- Brengt van ideeën, meningen, plannen en besluiten zodanig over zodat deze door anderen worden geaccepteerd en/of gedragen. Kan zichzelf en anderen aanzetten tot actie en doeltreffend gedrag. Presenteert ideeën en meningen die door anderen worden geaccepteerd en gedragen.
- Benoemt helder verschillen en overeenkomsten in meningen en doet voorstellen voor een gezamenlijk standpunt.
- Brengt anderen tot samenwerking en resultaten.

- Houdt bij het onderbouwen van de eigen mening rekening met verschillende meningen en belangen; past de eigen mening eventueel aan.
- Kan de bibliotheek en haar dienstverlening verkopen door deze onder de aandacht van de klant te brengen.

Netwerken

- Ontwikkelt, onderhoudt en benut interne en externe contacten om de organisatie doelstellingen te realiseren.
- Bouwt en onderhoudt actief een divers netwerk met invloedrijke personen die voor de organisatie belangrijk zijn, brengt daarbij de juiste mensen met elkaar in contact.
- Herkent, bespreekt en sluit coalities of samenwerkingsverbanden wanneer die vruchtbaar zijn voor de organisatie.
- Vertegenwoordigt de organisatie op een hoog niveau, slaagt erin de aandacht te krijgen en bindt mensen aan zich.
- Is het gezicht van de organisatie naar buiten en is gesprekspartner op alle niveaus.

Samenwerken

- Draagt er actief toe bij om samen met anderen resultaten en organisatie doelstellingen te bereiken, ook wanneer dit niet van direct persoonlijk belang is.
- Doet actief aan kennisoverdracht door eigen kennis en ervaring te delen met anderen.
- Draagt actief bij aan het bevorderen van onderlinge bekendheid met elkaars werk.
- Motiveert en enthousiasmeert anderen tot samenwerking en stuurt zodanig dat het bereiken van resultaten wordt ervaren als een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Lost problemen en conflicten op, die het bereiken van een doel in de weg staan.
- Kan reflecteren op eigen gedrag.

Communicatie

- Beschikt over adequate communicatievaardigheden om een schoolbestuur of schooldirecties te adviseren over vragen op het gebied van digitale geletterdheid.

Coaching

- Beschikt over vaardigheden om veranderprocessen op scholen te begeleiden en het schoolbestuur/de schooldirecties feedback te geven in het kader van de processen ter bevordering van digitale geletterdheid.

4.4 Vacature specialist digitale geletterdheid in de bibliotheek

Voorbeeld

Ben jij de specialist die digitale geletterdheid op de kaart kan zetten? Een onderwijskundig ICT-er met basisonderwijs ervaring? Dan is de Bibliotheek X op zoek naar jou!

Voor de functie van specialist digitale geletterdheid zijn we bij de bibliotheek op zoek naar iemand die in staat is om digitale geletterdheid structureel te borgen in het werkveld op strategisch niveau.

Wat ga je doen?

Jij hebt een coachende en inspirerende rol richting je collega's en richting het onderwijsveld. Je bereidt ze voor op een toekomst met digitale geletterdheid, zowel in de bibliotheek als op school. Dit weet je met enthousiasme, creativiteit, doorzettingsvermogen en natuurlijk een behoorlijke portie kennis te bereiken. Je bent daarbij ook de sparringpartner voor het onderwijs op het gebied van beleids- en schoolplannen.

Wat heb je?

- Een afgeronde master in onderwijswetenschappen of een vergelijkbare educatieve masteropleiding.
- Kennis en ervaring van didactische en pedagogische inzet van digitale geletterdheid in het basisonderwijs.
- Ervaring op het gebied van accountmanagement.
- Goede coachende vaardigheden waarmee je kan inspireren en motiveren.

Wie ben je?

- In staat om op adequate wijze te communiceren met professionals en hen te adviseren over taal en media.
- In staat de bibliotheek en haar dienstverlening te kunnen 'verkopen'.
- Flexibel en kunt goed projectmatig werken.
- Enthousiast en ondernemend en je weet anderen te inspireren.
- Een samenwerker pur sang, zowel met collega's als stakeholders.
- Enthousiast en weet je anderen te overtuigen en activeren door jouw manier van communiceren.

Wij bieden:

- Volop mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling;
- Het werken in een enthousiast team;
- Veel handelingsvrijheid en zelfstandigheid in het vakgebied;
- Een informele, open en prettige werksfeer;
- Een salaris op basis van schaal 9 van de CAO Openbare Bibliotheken, (inschaling afhankelijk van opleiding en ervaring min € 3.073,00 en max € 3.958,00 bij 36 uren p.w.);
- Een dienstverband voor bepaalde tijd van één jaar met zicht op een vaste aanstelling;
- Goede secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een eindejaarsuitkering;
- Flexibel werken.

FUNCTIEPROFIEL

Specialist digitale geletterdheid

"Iedereen heeft kennis, vaardigheden en een open houding nodig om nu en straks om te kunnen gaan met digitale wereld."

TOM

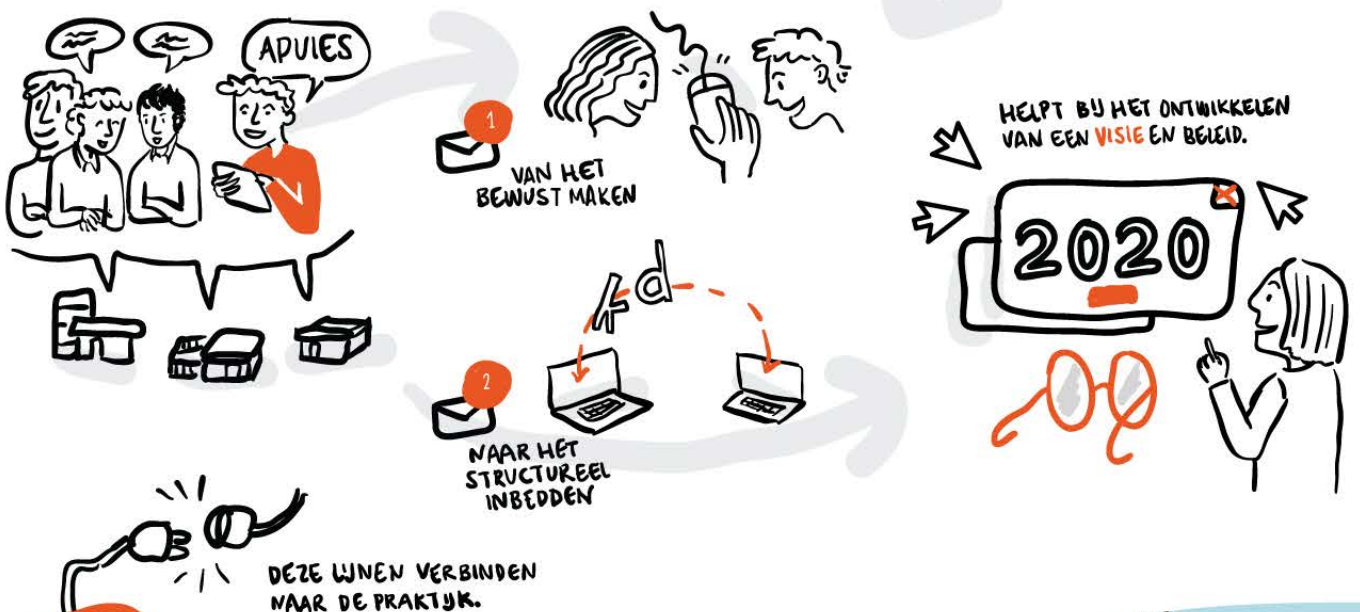
ERVARING

PERSOONLIJKHEID

VAARDIGHEDEN

5. Beroepsprofiel leesmediaconsulent+ (LMC+)

5.1 Uit de praktijk: Het verhaal van Marloes

Om een duidelijk beeld te schetsen van het profiel LMC+ vertellen we het verhaal van Marloes, 29 jaar, LMC+ bij de bibliotheek X.

Na haar hbo-opleiding International Lifestyle kwam Marloes binnen bij de bibliotheek. Inmiddels werkt Marloes hier alweer vier jaar als LMC+. Zij zorgt voor de verbinding van taal en media. Intern weten collega's haar te vinden met vragen over het zoeken van bronnen, mooie lesprojecten of een leuke tool. Externen vragen Marloes vaak vanwege haar enthousiasme en kennis van diverse toepassingen op het gebied van digitale vaardigheden. Zoals de nieuwe leerlijnen rondom informatievaardigheden die zojuist zijn opgeleverd door SLO.

Het digitaal geletterd maken van kinderen is de drive voor Marloes, en is belangrijk in haar rol als LMC+. Marloes is daarin ook het visitekaartje van de bibliotheek. Zij werkt nauw samen met leerkrachten bij het opstellen van het leesmediaplan, ze adviseert hierin en stimuleert bij de uitvoering ervan. Samen met de leerkrachten vertaalt ze dit plan naar een doorlopende leerlijn van groep 1 tot en met groep 8. De mooiste projecten zijn wat Marloes betreft die wat passen in het jaarplan van de scholen.

Ze is goed op de hoogte van de ontwikkelingen op het gebied van digitale geletterdheid door het volgen van studiedagen en cursussen en heeft een groot (online) netwerk dat haar inspireert. Zo kan ze het onderwijs enthousiast maken en stimuleren om aan de slag te gaan met digitale geletterdheid.

5.2 Hoofdtaken

Functieomschrijving

De LMC+ digitale geletterdheid adviseert en ondersteunt de ICT-coördinator bij het uitvoeren van het beleid ten aanzien van digitale geletterdheid in de school. Dit gebeurt op basis van een visie en het (bovenlokale) leesmediaplan dat mede door de LMC+ is opgesteld. Samen met de ICT-coördinator vertaalt de LMC+ dit plan naar passende methodes en (project)activiteiten binnen de school. De LMC+ digitale geletterdheid voert binnen de school incidenteel activiteiten en projecten uit ten aanzien van digitale geletterdheid.

Functiedoel

Het doel van de functie is om jeugd en jongeren voor te bereiden op de maatschappij waarin ze leven. De LMC+ heeft als doel kinderen meer digitaal geletterd te maken, zodat hun mediavaardigheden worden vergroot. De LMC+ stelt in samenwerking met de ICT-coördinator een op maat gesneden doorlopende leerlijn digitale geletterdheid op. Aan deze leerlijn ligt het leesmediaplan ten grondslag. De LMC+ adviseert en faciliteert de ICT-coördinator bij projecten gericht op het bevorderen van digitale geletterdheid in de school.

Organisatorische positie

De LMC+ valt hiërarchisch onder de manager onderwijs/jeugd of manager backoffice. Hij of zij werkt nauw samen met de specialist digitale geletterdheid, de LMC jonge kind en de ICT-coördinator van scholen, voor wie hij of zij het aanspreekpunt is. De LMC+ heeft geen leidinggevende bevoegdheden. De activiteiten in de klassen ter bevordering van digitale geletterdheid vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de desbetreffende leerkrachten.

Externe en interne contacten

De LMC+ onderhoudt contacten met de ICT-coördinator en leerkrachten. De LMC+ neemt deel aan relevante overleggen in relatie tot digitale geletterdheid. En legt, onderhoudt en ontwikkelt contact met externe relaties die relevant zijn voor de uitoefening van de functie.

Intern werkt de LMC+ samen (in een projectteam) met alle collega's die met digitale geletterdheid, mediavaardigheden en taal te maken hebben. De LMC+ onderhoudt intensief contact met de specialist digitale geletterdheid omdat zij contact hebben met het overkoepelende schoolbestuur of schooldirecties.

Resultaatgebieden

De LMC+ is verantwoordelijk voor de volgende resultaatgebieden:

1. Visievorming, beleidsvoorbereiding en uitvoering

- Is medeverantwoordelijk voor beleidsvoorbereidende activiteiten en zorgt er samen met de ICT-coördinator voor dat digitale geletterdheid wordt geborgd in het onderwijscurriculum.
- Zet duidelijke lijnen uit voor het vernieuwingsproces op de school rondom digitale geletterdheid binnen het onderwijs.
- Neemt initiatieven die structureel bijdragen aan de samenwerking ter stimulering van digitale geletterdheid.
- Ondersteunt bij de inhoudelijke begeleiding en deskundigheidsbevordering van onderwijsondersteuners en leerkrachten.
- Analyseert de stand van zaken in de ontwikkeling van digitale geletterdheid op school.
- Stelt in samenspraak met de schooldirectie en ICT-coördinator het mediaplan van de betreffende school op.

2. Advisering en ondersteuning

- Ondersteunt bij en adviseert over het beleid met betrekking tot digitale geletterdheid volgens een cyclisch proces (monitoring) en doet voorstellen voor innovatie, aanpassing en vernieuwing aan directie en collega's.
- Ondersteunt bij en adviseert over praktijkgericht onderzoek samen met de school om opbrengsten en resultaten in beeld te kunnen brengen en op grond waarvan een onderwijskundige vertaalslag mogelijk is.
- Initieert samen met de ICT-coördinator activiteiten voor digitale geletterdheid en voert deze eventueel zelf uit.
- Adviseert en ondersteunt leerkrachten bij activiteiten die betrekking hebben op digitale geletterdheid.
- Stimuleert en enthousiasmeert leerkrachten bij het vormgeven van het onderwijs waarin digitale geletterdheid een belangrijke rol speelt.

3. Begeleiding

- Begeleidt, adviseert en ondersteunt inhoudelijk de ICT-coördinator en leerkrachten van een school bij de uitvoering van activiteiten die betrekking hebben op digitale geletterdheid.
- Begeleidt en stimuleert deskundigheidsbevordering van de leerkrachten onder verantwoordelijkheid van de ICT-coördinator of mediacoach.
- Initieert, ondersteunt en voert eventueel activiteiten rond digitale geletterdheid uit.
- Adviseert en begeleidt collega's van de bibliotheek bij het realiseren van gezamenlijk ontwikkelde diensten voor het onderwijs die betrekking hebben op digitale geletterdheid.

4. Netwerken en professionalisering

- Participeert in een breed netwerk van organisaties die relevant zijn op het gebied van digitale geletterdheid.
- Blijft op de hoogte van actuele culturele en maatschappelijke ontwikkelingen en vertaalt deze naar productinnovatie en betere dienstverlening.
- Legt en onderhoudt contacten met interne en externe relaties en stimuleert onderlinge samenwerking.

5.3 Competenties

Kennis en ervaring

- Kennis van digitale geletterdheid en daaraan gerelateerde media-educatie en de leerlijnen digitale geletterdheid in het onderwijs (ICT-basisvaardigheden, mediawijsheid, informatievaardigheden, computational thinking).
- Kennis van mediawijsheid en de belangrijkste theorieën en inzichten ten aanzien van de gemedialiseerde samenleving.
- Kennis van taalmethodes.
- Kennis van de ontwikkelingspsychologie van het kind.
- Kennis van kerndoelen en curriculum van primair onderwijs.
- Kennis van het onderwijssysteem en -structuur.

Persoonskenmerken

- Is initiërend en ondernemend, vindt het leuk om op nieuwe ontwikkelingen in te zetten.
- Is onderzoekend/nieuwsgierig, durft te experimenteren en is continu op zoek naar nieuwe media en toepassingen daarvan.
- Heeft een open houding.
- Is proactief.

Vaardigheden

Overtuigingskracht

- Brengt ideeën, meningen, plannen en besluiten zodanig over dat deze door anderen worden geaccepteerd en/of gedragen. Ze zichzelf en anderen aan tot actie en doeltreffend gedrag. Presenteert ideeën en meningen die door anderen worden geaccepteerd en gedragen.
- Boezemt vertrouwen in; gebruikt ter zake doende en overtuigende argumenten.
- Leeft zich in de positie, mening en ideeën van anderen in.
- Onderbouwt eigen mening vanuit verschillende invalshoeken.
- Zet anderen tot actie aan, maakt afspraken over taken.
- Kan de bibliotheek en haar dienstverlening verkopen door deze onder de aandacht van de klant te brengen.

Netwerken

- Ontwikkelt, onderhoudt en benut interne en externe contacten om de organisatiedoelstellingen te realiseren.
- Bouwt binnen de eigen organisatie relaties en netwerken op die van pas komen bij het realiseren van doelstellingen.

- Legt en onderhoudt externe relaties met relevante personen en is gesprekspartner namens de organisatie.
- Pakt kansen aan om anderen te ontmoeten en neemt initiatief tot uitwisseling van informatie. Zoekt daarbij naar gemeenschappelijke belangstellingsgebieden.
- Benut relaties die voor het werk nodig zijn.

Samenwerken

- Draagt er actief toe bij om samen met anderen resultaten en organisatiedoelstellingen te bereiken, ook wanneer dit niet van direct persoonlijk belang is.
- Doet concessies om tot een gezamenlijk doel of resultaat te komen.
- Maakt meetbare afspraken, doet mee en toont betrokkenheid.
- Biedt gevraagd en ongevraagd hulp aan anderen en vraagt zelf om hulp van anderen.
- Geeft reacties op de inhoud en kwaliteit van het werk van anderen; stelt zich tevens open voor reacties van anderen op inhoud en kwaliteit van het eigen werk.
- Kan reflecteren op eigen gedrag.

Proactiviteit

- Neemt actief maatregelen om de gang van zaken te beïnvloeden; signaleert kansen en handelt daarnaar.
- Herkent in een vroegtijdig stadium kritieke en/of kansrijke situaties; anticipeert op veranderingen, ontwikkelingen, kansen en bedreigingen.
- Benut kansen die zich voordoen om doelstellingen te bereiken: levert ongevraagd voorstellen en adviezen hiertoe.
- Initieert nieuwe ontwikkelingen en stimuleert anderen tot handelen.

Communicatieve vaardigheden

- Beschikt over adequate communicatievaardigheden om de ICT-coördinator en leerkrachten te adviseren over vragen op het gebied van digitale geletterdheid.

Coaching

- Beschikt over didactische vaardigheden om leerkrachten informatievaardigheden, computational thinking, mediawijsheid en ICT-basisvaardigheden aan te leren en toe te laten passen.
- Beschikt over vaardigheden om veranderingsprocessen op scholen te begeleiden en collega's en leerkrachten feedback te kunnen geven in het kader van de processen ter bevordering van digitale geletterdheid.

5.4 Vacature leesmediaconsulent+ (LMC+)

Voorbeeld

Ontwikkeling staat bij Bibliotheek X centraal!

Wij investeren daarom voortdurend in onze medewerkers. Ben jij leergierig, ambitieus, flexibel, zelfstandig waar het moet en teamspeler waar het kan? Dan zijn wij op zoek naar jou.

Bibliotheek X is een bibliotheek in ..... waarbij digitale geletterdheid, taal en ontmoeting belangrijke speerpunten zijn.

Ben jij:

- Initiërend en ondernemend;
- Nieuwsgierig en durf je te experimenteren;
- De verbinder van school en bibliotheek;
- De teamplayer die graag samenwerkt met collega's en onderwijspartners;
- Zelfstandig en heb je een open houding;
- Nieuwsgierig en leergierig;
- Proactief, resultaatgericht en flexibel.

Heb je daarnaast:

- Kennis en vaardigheden om een passende dienstverlening te realiseren rondom digitale geletterdheid;
- Kennis van de jeugdliteratuur;
- Affiniteit met de doelgroep 0-13 jaar en kennis van het primair onderwijs;
- Didactische vaardigheden;
- Adequate communicatievaardigheden om leerkrachten te inspireren en te adviseren;
- Hbo-werk- en denkniveau. Een opleiding passend bij het vakgebied is een pré.
- Solliciteer dan op onze vacature voor LMC+. Dan ga je samen met scholen in ons werkgebied aan de slag om digitale geletterdheid structureel te borgen in het onderwijs. Met mediawijze en digitaal vaardige kinderen als resultaat.

Wij bieden:

- Volop mogelijkheden voor ontwikkeling;
- Het werken in een enthousiast team;
- Een informele, open en prettige werksfeer;
- Een salaris op basis van schaal 8 van de CAO Openbare Bibliotheken, (inschaling afhankelijk van opleiding en ervaring min € 2.668,00 en max € 3.420,00 bij 36 uren p.w.);
- En dienstverband voor bepaalde tijd van één jaar met zicht op een vaste aanstelling;
- Goede secundaire arbeidsvoorwaarden;
- Flexibel werken.

COLOFON

Ontwikkeld door Cubiss voor de Bibliotheek *op school* | Auteurs Cubiss, adviseurs educatie en HRM

Vormgeving Cubiss, Ingrid de Jong | Illustraties Visueeltes | Versie juni 2020

FUNCTIEPROFIEL

Leesmedia consulent +

"Stimuleert en maakt
het onderwijs enthousiast
om aan de slag te gaan met
digitale geletterdheid."

MARLOES

ERVARING

PERSOONLIJKHEID

29 JAAR

VAARDIGHEDEN

